

Pille Lumi
Sotsiaalministeerium
Pille.lumi@sm.ee

Teie 29.11.2023 **nr 2-3.9/4199**
Meie 22.12.2023

Vaide esitamine

Lugupeetud Pille Lumi

1. Vaide objekt

MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus esitab vaide projekti nr 2014-2020.2.05.17-0023 "Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskuse erihoolekandeteenuse reorganiseerimine" rakendusasutuse seisukoha kohta.

2. Vaide põhjendused

Alates 01.01.2023 on MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskusel uus juhatuse liige, kes ei ole antud projektiga olnud seotud. Samuti on murekohaks asjaolu, et inimesed, kes teavad projekti käekäigust midagi või erinevatest kokkulepetest, on töölt ka mujalt lahkunud (Civitta, SKA, Sotsiaalministeerium). Projekt nr 2014-2020.2.05.17-0023 "Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskuse erihoolekandeteenuse reorganiseerimine" on kirjutatud aastal 2016 ning meile kättesaadavaid dokumente läbi töötades edastab MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus omapoolsed täiendavad põhjendused.

Teie poolt edastatud seisukohast, mille järgi rakendusasutus ei kooskõlasta sotsiaalkaitseministri 14.09.2015. a määruse nr 42 „Erihoolekandeteenuste reorganiseerimine“ (edaspidi määrus nr 42) § 26 lõike 2 alusel kogukonnas elamise teenuskohtade muutmist ööpäevaringseks erihooldusteenuse teenuskohtadeks, täpsustame, et MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus ei soovi muuta kogukonnas elamise teenuskohti ümber ööpäevaringseks erihooldusteenuse teenuskohtadeks, sest me ei osuta loodud peremajades kogukonnas elamise teenust. Täna elavadki peremajades ainult ööpäevaringsel erihooldusteenusel olevad inimesed, kes on täiesti õiged teenusel. Täpsustame asjaolu, et peremajades ei ole osutatud nende valmimise hetkest peale kogukonnas elamise teenust, samuti ei ole olnud võimalik täna peremajades teenusel olevaid inimesi ümber hinnata ööpäevaringselt erihooldusteenuselt kergemale teenusele, milleks on kogukonnas elamise teenus. Projekti eesmärgist ei nähtu, et MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus viib olemasolevad kogukonnas elamise kliendid projekti käigus valminud peremajadesse vaid eesmärgis on kirjas, et ööpäevaringsed erihooldusteenuse kliendid hinnatakse ümber kogukonnas elamise teenusele.

Vastavalt toetuse andmise tingimuste määrusele (edaspidi määrus; sotsiaalkaitseministri 14.09.2015 määrus nr 42 „Erihoolekandeesutuste reorganiseerimine“ § 6 lõike 1 punkti 1 alusel rahastati olemasolevaid reorganiseeritavaid teenuskohti sellises mahus nagu need olemas olid ning § 6 lõike 1 punkti 2 alusel rahastati uute kogukonnapõhiste erihoolekande teenuskohtade taristu ehitamist, rekonstrueerimist, ostmist või renoveerimist, taotles MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus rahastust § 6 lõike 1 punkti 1 alusel.

MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus on edastanud projekti käigus täiendava päringu Sotsiaalministeeriumile, paludes selgitust meetme tegevuse „Erihoolekandeesutuste reorganiseerimine“ kohta, millele oleme saanud järgneva vastuse:

„Vastavalt toetuse andmise tingimuste määrusele (edaspidi määrus; sotsiaalkaitseministri 14.09.2015 määrus nr 42 „Erihoolekandeesutuste reorganiseerimine“, <https://www.riigiteataja.ee/akt/115092015022>) toimub taotlemine eraldi seniste asutuste reorganiseerimisel ning uute kogukonnapõhiste teenuskohtade loomisel, millest ka MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus juhindus.

Vastuskirjast selgub, et seni ühes hoones enam kui 30-le kliendile teenust pakkuvate asutuste reorganiseerimisel saab taotleda toetust sellises mahus nagu oli asutusel seni teenuskohti.

Uute täiendavate teenuskohtade rajamiseks (kogukonnas või toetatud elamise teenustele) vahendite taotlemisel on võimalik taotlus esitada kuni 30-kohaliste teenuseüksuste rajamiseks. Juhul kui taotleja soovib erinevate tegevuste vahel vahendeid kombineerida võib tekkida vajadus kulude proportsionaalseks jaotamiseks. Lisaks on taotlejal võimalik rahastada tegevusi täiendava omafinantseeringuga.“

MTÜ Lõuna-Eesti Erihoolekandeteenuste Keskus osutas ajal, mil projekt töös oli, ööpäevaringset erihooldusteenust toona Meegomäe majas kokku 81-le ööpäevaringisel erihooldusteenusel olevale kliendile (teenusel 43 ööpäevaringse erihooldusteenuse ja 38 ebastabiilse remissiooniga klienti). Kogukonnas elamise teenuskohti oli meie MTÜ-l 2016. aasta augustis olemas 14 kohta. MTÜ taotles projektis meetme määruse § 6 lõike 1 punkti 1 tegevuste osas rahastust, mis ütleb, et meetme tegevuse raames toetatakse käesoleva määruse alusel:

1) teenuseüksuse reorganiseerimist, kus vähemalt ühes hoones on enam kui 30 ööpäevaringse erihooldusteenuse teenuskohta.

Meetme § 6 lõike 1 punkti 2 tegevuste osas, mis andis võimaluse uute kogukonnapõhiste erihoolekande teenuskohtade taristu ehitamist, rekonstrueerimist, ostmist või renoveerimist, sh sotsiaalhoolekande seaduse § 10 lõigetes 1⁴ ja 1⁵ nimetatud teenustele, meie MTÜ rahastust ei taotlenud.

Projektis seatud ootused teenuskohtade jaotuse osas olid projekti ellu viies järgmised ning tegevused, mis on tehtud tänaseks, on selgitustena allaesmärgi järel:

- reorganiseeritakse 43 ööpäevaringse teenuse kohta. Soetatakse Võru linna Kraavi tänav 2a // 2b krunt, kuhu rajatakse kaks eraldiseisvat peremaja tüüpi ühekordset hoonet, mille kõik ligipääsud rajatakse vastavalt nõuetele, WCd on varustatud

LÕUNA-EESTI ERIHOOLDUSTEENUSTE KESKUS

invatualetile vastavalt – projekti alaeesmärk on täidetud, mis tähendab, et on reorganiseeritud 43 ööpäevaringse teenuse kohta.

- 43-st ööpäevaringsel erihooldusteenusel olevast kliendist 20 hinnatakse ümber ja suunatakse kogukonnas elamise teenusele ning 23 jääb ööpäevaringsele erihooldusteenusele – hetkel elavad peremajades kliendid, kes on kõik ööpäevaringsel erihooldusteenusel, neid ei ole olnud tänaseni võimalik ümber hinnata kogukonnas elamise teenusele tulenevalt nende tervislikust seisundist. See võib toimuda aastate jooksul. Oleme lähtunud erihoolekandeteenuste osutamise tegelikust vajadusest ning erihoolekandeteenusel viibivate inimeste toimetulekust. Samuti juhin tähelepanu asjaolule, et inimeste ümberhindamist ja –suunamist teisele teenusele juhib Sotsiaalkindlustusamet, ilma kelleleta me teenustele ümbersuunamist ei tee.
- jaotatakse Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskuse peahoones elavad kliendid selliselt, et tagatud oleks klientide jaoks mugav elukeskkond, turvalisus, omavaheline sobivus ja teenusest tulenevad vajadused – peahoonest on peremajadesse elama suunatud 43 ööpäevaringsel erihooldusteenusel viibinud klienti.

Nagu olete oma vastuskirjas välja toonud, et erihoolekandeteenuste eesmärk on parandada inimese elukvaliteeti, tagades inimesele parim võimalik iseseisev toimetulek. Samuti asjaolu, et loomulikult on ja jääb erihoolekandeteenustele hulk inimesi, kes vajavad hoolt ja tuge ööpäevaringselt, kuid meie soovime eelkõige tugevdada kogukonnapõhiseid ning väiksema toetusmahuga teenuste loomist, et inimesed saaksid toetuse kätte varem ja väheneks vajadus ööpäevaringsete teenuse järele.

Meie argument elluviidud projekti osas Teie vastuskirjast väljavõetule on, et need inimesed, kes praegu elavad peremajas ja on ööpäevaringse erihooldusteenuse kliendid, siis nemad ongi väga selgelt just see grupp teenusevajajaid, kes vajavad hoolt ja tuge ööpäevaringselt. Ei saa nõustuda seisukohas väljatooduga, et peame mõtlema tulevastele, mitte vaid tänastele teenuste kasutajatele. Tänapäeval teenustel olevad kliendid on samamoodi olulised ja ka neil on õigus saada just seesugust tuge ning teenust nagu nad enda toimetulekust lähtuvalt vajavad.

Teie vastuskirjast nähtub justkui ei ole me täitnud määruse nr 42 § 26 lõige 2, millest tulenevalt kohustub toetuse saaja tagama 20 aasta jooksul projekti abikõlblikkuse tähtaja lõppemisest erihoolekande taristu eesmärgipärase kasutamist. Samuti ei selgu ühestki meile kättesaadavatest projekti dokumentidest ei selgu, mis ajaperioodil hinnatakse ümber 20 klienti ööpäevaringselt erihooldusteenuselt kogukonnas elamise teenusele. Seega oleme seisukohal, et täidame hetkel erihoolekande taristu eesmärgipärasest kasutamist, sest me osutame erihoolekandeteenust antud objektile.

Oleme kohtunud selle juhtumi käigus ka Sotsiaalkindlustusameti esindajatega. Kohtumisel osalesid erihoolekande ja rehabilitatsiooni talituse juhataja Lagle Kalberg, teenuste konsultantide tiimijuht Kristi Keskpalu ja teenuste koordinaatorite tiimijuht Cärolyn Liblik ning MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskuse töötajad. Selgitasime ka neile omapoolseid vaateid ning teadmisi projekti osas ning tõdesime kõik koos, et kliendid on täna väga selgelt õigel teenusel, mida me peremajas osutame.

LÕUNA-EESTI ERIHOOLDUSTEENUSTE KESKUS

Lisame manusena vaidele ka kirja, mis on antud projekti osas Sotsiaalministeeriumist selgitusena tulnud. Kahjuks väljaminevat kirja ei ole võimalik taastada.

Lisa 1 Sotsiaalministeeriumi vastuskiri

Lugupidamisega

Triinu Õispuu
MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus
Juhatuse liige
Triinu.oispuu@ehtk.ee
+372 5197 5715